

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

**Probă scrisă
ISTORIE**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL (30 punct)

A. Olvassa el figyelmesen az alábbi forrást:

Erasmus, Thomas Morus vagy Rabelais, aki nagy jelentőséget tulajdonított az oktatásnak, [...] a gyermek kíváncsiságának ösztönzését vetíti elő, a bizalmat a döntési képességeiben, a test és elme nevelését, egy olyan intézményt, amely egyszerre alapszik a világi, morális és vallási elveken. Ilyen módon nevelve, az új ember képes lesz tanácsot adni a hercegeknek, és ismereteinek köszönhetően képes lesz jót tenni a hatalom hiányosságait és túlkapásait. Az a kritika, amelyet a humanisták megfogalmaznak a társadalomról, amelyben élnek, valóban kegyetlen, legyen szó az egyház hiányosságairól (Erasmus: *A balgaság dicsérete*), az intézményekről, amelyek támogatják a hercegek túlkapásait vagy a társadalom erkölcsiségét (Thomas Morus: *Utópia*). (S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

A fenti forrásból kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

1. Írjon egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, határozza meg mindkét információ szerepét! (*ok*, illetve *okozat*) **1 pont**
2. Említse meg egy okát és két következményét a Szentszék Avignonban a XIV. században való megtelepedésének! **3 pont**
3. Mutasson be egy hasonlóságot és egy különbséget a német és a francia területen lezajlott vallási reformáció között! **4 pont**
4. Mutassa be az itáliai félszigeten a XV–XVI. században lezajlott művészeti reneszánsz két jellemzőjét! **4 pont**
5. Elemesse két történelmi esemény bemutatásával a nagy földrajzi felfedezések szerepét a XV–XVI. századi Nyugat-Európa fejlődésében! **5 pont**

B. Olvassa el az alábbi kijelentést:

„Nyugat-Európa a háború évei után [második világháború] megpróbál helyreállni és biztosítani a túlélését, sorozatosan és párhuzamosan felhasználva az amerikai támogatást és az egyesülési törekvést, amely bizonyos vezetőinél nyilvánult meg.” (S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Érveljen egy-két oldal terjedelemben a fenti kijelentésre vonatkozó nézőpontja mellett három történelmi esemény bemutatásával!

Megjegyzés! Pontot ér a nézőpont megfogalmazása, a történelmi események, illetve ezek két-két jellemzőjének megadása, az ok-okozatot kifejező szavak használata, a szakszerű történelmi nyelvezet alkalmazása, a kronológiai-logikai sorrend betartása, az érvelés szerkezete és a terjedelmi keretek betartása. **13 pont**

II. TÊTEL (30 punct)

Dolgozzon ki három–öt oldal terjedelemben egy szintézist a román térség politikai fejlődésére vonatkozóan a XIX. század második felére és a XX. század kezdetére vonatkozóan, figyelembe véve az alábbiakat:

- említse meg két, a románokra vonatkozó történelmi eseményt, amelyek a XIX. század hatodik évtizedében zajlottak, valamint ezek egy-egy következményét a Román Fejedelemségekre (Principatele Române) nézve;
- említse meg egy-egy történelmi tettet az 1862–1863, illetve az 1864–1865 közötti időszakból, melyek a román államban zajlottak, és mutasson be egy hasonlóságot és egy különbséget ezek között;
- említse meg két belpolitikai tevékenységet, amelyek a román államban az 1875–1885 közötti időszakban zajlottak, és említse meg ezek egy-egy okát;
- említse meg két kulturális ideológiai irányzatot a román térségből a XX. század elejéről és ezek két-két jellemzőjét;
- mutassa be Románia (România) külpolitikáját 1913–1916, valamint 1917–1920 között, felhasználva két-két történelmi eseményt mindkét periódusra.

Megjegyzés: Pontot ér az ok-okozati összefüggés kiemelése, a történelmi események időrendi/logikai sorrendjének betartása, a megfelelő történelmi nyelvezet használata, a kidolgozott szintézis felépítése és a terjedelmi követelmény betartása.

III. TÉTEL

(30 pont)

A következő részletek a történelem tantervből származnak:

- A. *Competențele specifice sunt însoțite de **exemple de activități de învățare**, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care integrează strategii didactice și care valorifică experiența concretă a elevului. În conformitate cu legislația în vigoare, cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui [...].*

Competențe specifice	
2.3. Stabilirea de asemănări și deosebiri referitoare la evenimente/procese istorice, pe baza unor surse diferite - descrierea unor surse istorice în vederea stabilirii asemănărilor și deosebirilor pe baza unui plan dat - compararea informațiilor provenite din surse istorice diferite - realizarea unor texte despre fapte/procese/personaje istorice, pe baza unor surse diferite, subliniind asemănările și deosebirile	
Domenii de conținut	Conținuturi și studii de caz
6. Geto-dacii	- Geții și dacii. Rânduiești, obiceiuri, credințe - Burebista și Decebal; războaiele daco-romane

(Programa școlară pentru disciplina Istorie, clasa a V-a, OMENCȘ nr. 3393 / 28.02.2017)

Competențe specifice	Conținuturi
1.2 Formularea de argumente referitoare la un subiect istoric 5.2 Încadrarea unui eveniment sau a unei serii de evenimente într-un context cronologic	STATUL ȘI POLITICA • Organizarea statelor moderne Probleme de atins: "Revoluția glorioasă", constituirea SUA, Revoluția franceză [...]

(Programa școlară pentru clasa a X-a – Istorie, OMEC nr. 4598/31.08.2004)

1. Mutassa be az **A tantervrészletben** megjelenő specifikus kompetencia kialakítását/fejlesztését, az alábbi szempontok alapján:
- példával mutassa be a **2.3.-as** specifikus kompetencia kialakítását/fejlesztését (említsen meg egy didaktikai módszert, egy szervezési módot, három didaktikai eszközt és négy olyan feladatot, amelyet a tanulóknak ad a **Tartalmak és esettanulmányok** között megjelenő történelmi információ felhasználásával);
 - adjon meg egy új tanulási tevékenységpéldát, amely alkalmas a **2.3.-as** specifikus kompetencia fejlesztésére az **A részlet** alapján;
 - említsen meg egy okot, amiért a kidolgozott tanulási tevékenységet választotta, kiemelve a specifikus kompetencia és a tanulási tevékenység kapcsolatát!
2. Értékelje a **B tantervrészletekben** megjelenő specifikus kompetenciát, az alábbi szempontok alapján:
- tervezzen két különböző típusú objektív itemet (egyet-egyet mindkét specifikus kompetencia értékelésére), nevezze meg az értékelt kompetenciát, az item típusát, alkalmazza a **Tartalmakban** megjelenő történelmi információkat;
 - tervezzen egy félobjektív itemet, amely mindkét kompetencia értékelésére alkalmas, nevezze meg az item típusát, és alkalmazza a **Tartalmakban** megjelenő történelmi információt (mást, mint, amit az előző itemeknél felhasznált)!

Megjegyzés: Az 1. és 2. alpontok esetén pontot ér a történelmi információ tudományos helyessége, valamint az itemeknek megfelelő válaszok megadása.